

Podgórzanin. Wernisaż wystawy w Muzeum Krakowa

2019-06-10

Już w środę, 12 czerwca, odbędzie się wernisaż kolejnej wystawy z cyklu „PrzeMieszczanie”, organizowanej w ramach obchodów 120-lecia Muzeum Krakowa. Wystawa „Podgórzanin” odbędzie się w Muzeum Podgórze przy ul. Limanowskiego 51. Początek o godz. 17.00.

Wobec przejścia ze społeczeństwa industrialnego do postindustrialnego zmienia się myślenie o pracy i wykonujących ją ludziach. Wystawa skonfrontuje ze sobą krakowskiego robotnika fabrycznego przełomu XIX i XX wieku ze współczesnym pracownikiem rozwijających się pod Wawelem korporacji. Porównanie to rzuci światło na grupy współtworzące podstawy ekonomicznego bytu miasta, często odsuwane na dalszy plan opowieści o Krakowie. Przemysł jest jednym z najważniejszych elementów tożsamości Podgórze. By mógł się rozwijać potrzebne były nie tylko pieniądze inwestorów, dostęp do surowców, czy budynki fabryk, ale może przede wszystkim robotnicy. Industrializacja przyczyniła się do przyciągnięcia do Krakowa nowych rzesz ludzi, zmieniła również stosunki społeczne, wpływając m.in. na przyspieszenie emancypacji kobiet. Jednak w narracji o historii miasta robotnicy znajdują się w cieniu pracowników instytucji naukowych, artystów czy urzędników. Sztuczne eksponowanie roli klasy robotniczej przez historiografię PRL bardziej zaszkodziło jej wizerunkowi, niż pozwoliło na wypracowanie bezstronnej, rzetelnej opowieści. Cel wystawy to ukazać robotnika nie tylko z Podgórze, ale i innych krakowskich dzielnic.

Twórcy wystawy postarają się wniknąć w jego pochodzenie, pracę i życie codzienne, uzależnione od procesów społecznych zachodzących w czasie epoki industrialnej, która pod Wawelem rozwinęła się z opóźnieniem. Gwałtowną zmianę przyniósł okres powojenny, w którym forsowna industrializacja stała się wypadkową czynników ekonomicznych i ideologicznych. Doprowadziło to do rozwoju przemysłu, ale również zahamowało osiągnięcia rewolucji naukowo-informacyjnej. W związku z tym, gdy nadeszła transformacja ustrojowa, przyniosła ona załamanie i likwidację wielu zakładów przemysłowych. Dawne fabryki: opustoszałe, wyburzane i przebudowywane na lofty i centra handlowe, stały się symbolem nagłego przejścia z epoki industrialnej do postindustrialnej. Dla robotników fabrycznych gwałtowność tego procesu miała bolesne, społeczne skutki.

W pewnym sensie przestrzenną, gospodarczą i społeczną próżnię w Krakowie wypełniły korporacje. Miasto stało się jedną z najpopularniejszych destynacji nowych centrów usług dla biznesu nie tylko w Polsce, ale i na świecie. Najważniejszym magnesem jest dostęp do wykształconej kadry, zapewnianej przez tutejszy ośrodek akademicki, ale nie bez znaczenia jest również atrakcyjność zabytkowego miasta z jego ofertą kulturalną. Kilka korporacyjnych zagłębi rozwinęło się w prawobrzeżnym Krakowie, często w bezpośrednim sąsiedztwie dawnych obszarów-przemysłowych. Podobnie jak niegdyś przemysł, centra SSC przyciągnęły do miasta nowych mieszkańców. Ze względu na skalę zatrudnienia, sproceduralizowanie zadań i opinie o dużym obciążeniu zatrudnionych w korporacjach, ich praca jest niekiedy przyrównywana do dawnej pracy robotników fabrycznych. To przeświadczenie stało się podstawą dla próby zestawienia losów pracownika niegdyś krakowskiej fabryki i współczesnej korporacji.

Wernisaż wystawy „Podgórzanin” odbędzie się 12 czerwca o godz. 17.00 w Muzeum Podgórze. Ekspozycje będzie można zwiedzać do 22 września 2019 roku.